МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Всеукраїнська науково-практична конференція

магістрантів і молодих дослідників

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У XXI СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

Біла Церква
2023

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Зубченко В.В., канд. екон. наук.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.
Качан Л.М., канд. с.-г. наук.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.
Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. **Актуальні проблеми ветеринарної медицини**: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

Драган П.О. Вікова динаміка відтворної здатності свиноматок / П.О. Драган, Б.П. Івасенко // Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. магістрантів і молодих дослідників «Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини» (БНАУ, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква, 2023. – С.30-32.

гормональних контрацептивних препаратів, кішок розділили на три дослідних групи. Отримані результати подані у табл. 1.

Таблиця 1 – **Поширеність кістозу яєчників у кішок за застосування гормональних препаратів з прогестинами**

Група			Кількість випадків кістозу яєчників	
	термін використання гормональних препаратів	кількість кішок, n	n	%
	до року	19	2	10,5
I	1−3 роки	18	6	33,3
II	більше трьох років	16	9	56,2*

Примітка. * – p<0,05 відносно тварин першої групи.

Як видно з даних табл.1, застосування гормональних препаратів кішкам зумовлює ризик розвитку кістозу яєчників. При цьому, спостерігається вірогідне збільшення випадків зазначеної патології з терміном вживання контрацептивних речовин. Так, серед 19-ти кішок, яким прогестини застосовували не більше року, кістозні утворення в гонадах виявили у 2-х самок, тобто у 10,5% самок. Натомість їх використання до 3-х років призвели до розвитку патології у 6-ти кішок з 18-ти дослідних, що відповідає 33,3%. А у випадках довготривалого застосування гормональних препаратів (більше 3-х років), кількість кішок з кістозним ураженням яєчників зростала до 56,2%, тобто була вп'ятеро більше (p<0,05) – у 9-ти з 16-ти самок.

Отже, застосування гормональних препаратів для попередження еструсу у кішок має побічні ускладнення у вигляді розвитку кістозу яєчників, який виникає за однорічного терміну у 10,5%, дворічного – у 33,3%, а за вживання впродовж трьох років кількість випадків зазначеної гінекологічної патології зростає до 56,2%.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Johnson A.K. Normal feline reproduction: The tom // Journal of Feline Medicine and SurgeryVolume 24, Issue 3, March 2022, 212−220. https://doi.org/10.1177/1098612X221079707.

2. Holst B.S. (2022). Feline breeding and pregnancy management: What is normal and when to intervene. Journal of feline medicine and surgery, 24(3), 221–231. https://doi.org/10.1177/1098612X221079708

3. Thongphakdee, A., Tipkantha, W., Punkong, C., Chatdarong, K. (2018). Monitoring and controlling ovarian activity in wild felids. Theriogenology, 109, 14–21. https://doi.org/10.1016/j.theriogenology.2017.12.010.

4. Скляров П.М. Біотехнологія відтворення собак і котів / П.М. Скляров. – Дніпро: РВВ ДДАЕУ, 2022. – 92 с.

5. Murray J.K., Mosteller J.R., Loberg J.M., et al. (2015). Methods of fertility control in cats: owner, breeder and veterinarian behavior and attitudes. *J Feline Med Surg*, 17: 790–799.

6. Fontbonne, A., Prochowska, S., & Niewiadomska, Z. (2020). Infertility in purebred cats – A review of the potential causes. Theriogenology, 158, 339–345. https://doi.org/10.1016/j.theriogenology.2020.09.032.

7. Shkromada, O.I., Rokochyi, A.V. (2023). Factors in the Development of cat infertility. Bulletin of Sumy National Agrarian University. The Series: Veterinary Medicine, 4(59), 76-82. https://doi.org/10.32845/bsnau.vet.2022.4.12.

УДК 636.4.082:618.1:619

ДРАГАН П.О., магістрант
Науковий керівник – **ІВАСЕНКО Б.П.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ВІКОВА ДИНАМІКА ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ СВИНОМАТОК

Отримані нами результати досліджень дозволяють визначати відтворну спроможність свиноматок у віковому аспекті та своєчасно проводити ремонт маточного поголів'я.

Ключові слова: статевий цикл, відтворна здатність, свиноматки, ПГ-600, Геставет

З доступних джерел літератури відомо, що осіменіння ремонтних свинок у віці 6 місяців призводить до зростання ймовірності народження мертво родів та меншої кількості поросят [1, 2]. Більш оптимальним часом першого осіменіння є вік ремонтних свинок 7–8 місяців. З віком репродуктивний потенціал свиноматок знижується [3, 4]. Разом з тим, не зважаючи на вікову динаміку, частина свиноматок мають порушення статевої циклічності, що вимагає вживати заходи для стимуляції у них статевої циклічності. Виходячи з наведеного, ми провели дослідження з вивчення вікової динаміки відтворної здатності свиноматок та вивчили ефективність стимуляції статевої циклічності залежно від віку свиноматок.

Роботу виконували в умовах СГВК «Перемога» Саратського району Одеської області на свиноматках помісей F1 порід велика біла та ландрас.

Було сформовано чотири групи, по 12 голів у кожній за віковою динамікою. Враховували кількість свиноматок, що стали порісними, народили поросят, скільки поросят народилося у групі та вихід на одну свиноматку.

Одержані результати щодо вікової динаміки наведені у таблиці.

Таблиця – **Вікова динаміка відтворної здатності свиноматок**

Вік свиноматок, що осіменялися та їх к-ть	Стали порісними		Народили поросят		Народилося поросят	
	n	%	n	%	всього	на одну свиноматку
1-й –2-й опороси, n=12	11	91,6	11	100,0	110	10
3-й –4-й опороси, n=12	12	100,0	11	91,6	132	12
5-й –6-й опороси, n=12	10	83,3	10	100,0	100	10
7-й –8-й опороси, n=12	8	66,6	7	87,5	63	9

Як бачимо, серед групи молодих свиноматок (1-й –2-й опорос) із 12 свиноматок 11 (91,6 %) стали порісними та усі народили. Разом по групі одержали 110 поросят (по 10 на одну свиноматку). Кращий результат був серед свиноматок 3-го –4-го опоросу, де усі 12 самок, яких штучно осіменяли, стали вагітними. Проте одна (8,4 %) свиноматка абортувала. Решта 11 (91,6 %) народили 132 поросят, що на одну свиноматку склало 12 поросят. Серед груп тварин 5-го –6-го та 7-го –8-го опоросів відтворна здатність стала знижуватися. Так, із групи з 5-м–6-м опоросами завагітніли уже 10 (83,3 %) самок, які народили 100 поросят, що склало по 10 – на одну породіллю. Ще гіршими показники були у тварин 7-го–8-го опоросів, вагітними стали лише 8 (66,6 %) свиноматок, сім (87,5 %) із них мали фізіологічний перебіг вагітності. Ці сім свиноматок народили 63 поросят, що склало 9 поросят на одну самку. Отже, згідно результатів наших досліджень, репродуктивна здатність свиноматок після 4-го опоросу знижується на 8,3–16,7 %, а після 8-го – на 25,0–33,4 %. Тому використання свиноматок після 7-го–8-го опоросу є недоцільним. Таким самок слід замінювати ремонтними свинками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сідашова С.О., Сагло О.Ф., Перетятько Л.Г., Погрібна Н.М. Технологічний моніторинг заплідненості свиней при різних методах відтворення. *Міжвід. тематич. наук. збірник "Свинарство".* Вип. 62. Полтава, 2013. С. 27–32.

2. Харенко А.М. Методи інтенсифікації відтворної функції у ремонтних і основних свиноматок: дис. … канд. вет. наук. Львів, 2007. 205 с.

3. Р. Калачнюк, І. Гаврилюк Інтенсивність використання свиноматок. *Тваринництво України*. 2000. №9–10. С.16.

4. Крамаренко С.С., Баркарь Є.В., Шпорталюк Г.Г. Вплив генотипу та віку на відтворювальні якості свиноматок великої білої породи. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*, 2008. Вип. №1. С. 171–176.

УДК 636.4.082:618.1:619

ЄЛЧЕВА К.Є., магістрантка
Науковий керівник – **ІВАСЕНКО Б.П.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

КОРЕКЦІЯ ВІДТВОРНОЇ ФУНКЦІЇ СВИНОМАТОК РІЗНИХ ПОРІД

Одержані результати досліджень дають можливість корегувати відтворну здатність та збільшувати вихід приплоду у свиноматок.

Ключові слова: відтворна здатність, статева циклічність, статева охота, Геставет, ПГ-600

За використання сучасних світових технологій ведення свинарства та ефективного застосування біотехнологічних методів корекції відтворної функції свиноматок можна досягти кращих результатів щодо собівартості продукції [1–4].

Робота виконувалася в умовах ДП «Кліринг Агро» с. Кривошиїнці, Білоцерківського району Київської області.

Матеріалом для досліджень були 60 свиноматок великої білої породи та – ландрас, які осіменялися штучно спермою кнурів породи дюрок.

З метою вивчення корекції статевої циклічності у основних свиноматок, які мали по одному-два опороси, було сформовано три групи, яких розділили на підгрупи по 10 голів у кожній (за принципом аналогів). Для досліджень відбирали свиноматок, які не проявляли статевої циклічності впродовж десяти і більше діб після відлучки поросят. Схема стимуляції статевої циклічності у свиноматок подана у таблиці 1.

Таблиця 1 – **Схема стимуляції статевої циклічності у основних свиноматок**

Порода свиноматок	n	Препарати, доза, метод застосування	Кратність введень
Велика біла Ландрас	0 0	Геставет, 5 мл на тварину, внутрішньом'язово	одноразово
Велика біла Ландрас	0 0	ПГ-600, 5 мл на тварину, внутрішньом'язово	одноразово
Велика біла Ландрас	0 0	Стимуляцію статевої функції проводили методом прогону кнура по коридору (вранці) протягом п'яти діб	

Стадію збудження статевого циклу та статеву охоту визначали клініко-візуально та за допомогою кнура-пробника впродовж семи діб від часу введення препаратів. Свиноматок, у яких виявили «рефлекс нерухомості», осіменяли (з інтервалом між введеннями сперми 12 годин). Доза сперми становила 75–100 мл на голову.

Ефективність штучного осіменіння вивчали за відсотками заплідненості та кількістю отриманих поросят.

Діагностику порісності у свиноматок проводили за допомогою приладу УЗД «Tringa linear» фірми «Esaote Piemedical» з 20–25-ї доби після осіменіння.

Ефективність прояву статевої циклічності у свиноматок наведено у таблиці 2.